

מסורת הש"ס

(א) [פי' הר"ן ע"י תמלא
בעצב], (ב) לעיל מב.;
(ג) [פי' הר"ן ע"י תמלא
בדק מו.], (ד) שייך לע"ב.
(ה) ב"ב מ. (ו) ע"י פי' הר"ן
עד סוף המתני לקמן בע"ב
ובדק מו. (ז) ז"ל וס"ק קטני
לה. (ח) ז"ל אית.

הגהות הב"ח

(ח) רש"י ד"ה ושמיהן
אסורין להעמיד וכו'
חמייס וחנוור ולגדל:

מוסף רע"י

קונם לבייתך שאני
בנבס. כל זמן שהיא ביתך,
דְּהוּ דומיא דנכסי עליך,
כיון שמת בעל הבית או
שמכרו לאותו בית לאחר
מותר ליכנס בו, דהשתא
אינו שלו, אבל אמר לבית זה
שאני נכנס, דְּהוּ משמע
נכסא, דקדקא הבית
עליו לעולם, אף על פי
שמת או מכרו לאחר, אסור
ליכנס בו (דעירוב:).

פירוש הרא"ש

אמורים להעמיד תנור
ורחמים בך, דבכל ימי ימיו
שנפגעו וסבלו על עלו
כדלמטה נפקת חוקת
הביתם הלכן אל דמד הלך
אלו ש"ך להחיות מעטם
בדירה בין דיוכל לעבד
עלו ואלו מעבד: היה
הוא מורד הדירה
בדבריו אל בנים להצר.
משום דכתיב אל תמתי כוסי
נקטתו דשופין אל חסידו
לתסור חלקו להחיותו
דמייסין חסידו שישאל את
שמו ימסור: היה אחד בן
השוק מורד היה, משום
הדבור דרבי אליעזר כי
עובד נקט קפו על פי שאלן
ולקח נקטו ממנו ולין
מעטם כדכתיב: אין לו
מדת תפיסת אדם גמל'
מרבט ממה: אין לו חסד
תפיסת אדם: וימרת
דנשות חסידו קיימא עליו:
התעשרי מלך אל תכפרם רעין:
מת אל שפרבם לאחד
שדך, דיוכל למר את
מורד אל אשר מעל בך
בזמן שסת על אל אל
אשר לעל וזו אל פלסו:
אשר עליו ואלו: גמ'
בדירו חסיד דרבי' רבנן.
דלמא דמעתם דרבי רבנן
זו מזה קטנו אותם ולא
ממקטין לחייהם אלל
הדכדכו לאטקטין
תמקטין לחייהם אל דלמא
הסדירו פלגי דרבי
לעלת אל כדכתיב: וזה
אחד מהם מורד בך.
שנפגעו שחיתו את מרדיו:
א"ל: אל אמרת דאדריה
א"ל: ב"ש, מזה הפע
האורז שפסוהו למסור
חלקו שאל אמה אומר כי
לך אל דור חסידו בך:
יכסופו למסור חלקו:

רעז"י

השותפין פרק חמישי נדרים

ר"ן
מז.

ב א מ״י פ״ו מהלכות
גדרים הלכה ד סמג
לאזין רמב טו״ש ע״ד ס״
רכו סק״ד ז׳
ג ב ג מ״י שם הלכה ה ו
טו״ש שם סק״ד א׳
ד ד מ״י פ״ו מהלכות
גדרים הלכה ז׳ סמג
לאזין רמב טו״ש ע״ד ס״
רכו סק״ד ו׳
ה ה מ״י פ״ה שם הלכה
ה ופרק ח הלכה יא
סמג שם טו״ש ע״ד ס״
רכו סק״ד ד׳
ו ו מ״י שם טו״ש ע״ד שם
סק״ד ה׳

תוספות

[illegible]

שאין המיעוט המסופק מתחילתו ומתברר לאחר מכן מעב אט הרוב שהיה ברור מתחילתו ומש"ה נהי דבעלמא סקירה לן דדאורייתא אין ברירה פסקין הכא כר' אליעזר בן יעקב דכמי הא ים ברירה ורבנן פליגי עליה דכיון דמכ"מ אתה נריך לומר שהוצרך הדבר עכשיו

שלא היה מתבדר זה מתחלה אפילו
כפי האל גוונא אין צריכה וגמלא
שאין לכל א' בחלקו של חצירו אלא
קנין שעבוד שקונמות מפסיקין אותו.
כן נראה לי: ושנים אפודין
לעומדי ריחים וסודר ולגדל פרנולין.

דלע"ג דלמרי' צפרק חוקת הצמים
דשותפין אהעמדה כדי לא קפדי מ"מ
אי קפדי יכולין לעבט זה על זה
ואע"פ שדרכן לומר ויתור אסור במודר
הנאה: היה אחד מהן מודר הנאה
מהצירי וכו'. היה צבא לא אטעריכא
לא לרנצן ולא לר"א צן עיקב דמין
למר וצין למר מה לי נדרו שניהם דמין
לי נדר אחד מהם אלא משום סיפא
נקטה דקמני וכופין העודר למכור
את חלקו לדוקא כשנדר אחד מהם
משום דכיון דליהו אסור וחבירה
מותר חיישין שמה יתקנה בחבירו
ושתמש בה אף הוא ולפיכך כדי שלא
יכשל כופין אותו למכור. אבל כשנדרו
הנאה זה מזה דשניהם אסורין לא
חיישין דכל חד וחד מזהר בצאוריה.

וכן צאוסר נכסיו על עצמו מהך
טעמא גופא אין כופין אותו למכור
דדוקא בשותפין שגדר אחד מהם הוא
שטופין ואפילו לרבי אליעזר דין עקב
נמי דשרי ליכנס לחצר כופין אותו
למכור לדלידיה נמי איכא למיחש
שמתוך שרואה את חברו מעמיד
ריחים וטונור וכו' אינו רשאי יתמנה

ל איכא טעמא דשמא יתקנא לפי שהוא אסור דדריסת הרגל וחזירי ייסת הרגל איהו נמי שרי ואי מקנא בחזריה בהעמדת ריחים ליעכב שותפין כי האי גוונא לא קפדי זילא ביה מילתא לעכובי דהא הכי ר' אלא הוא עצמו גרס שגדר למה יעכב חזירו מדבר שאין השותפין ריחים יתקנא בו לומר אעשה כן גם אני: **היה אחד מן הפוק מודר** א קמא דלדידיה פשיטא אם על חזירו יכול לעכב על אחד מן השוק ואפילו על אחד מן השוק אין שותף יכול לעכב ולפנינו תראה דעמי ר' נכנס לזורק השותף בין שהוא תיך לשותף ואו השותפות תיך לו השוק לאחד מן השוק לעצמו שלא לזורק השותף אסור שאם הקנו זה את זה עולם. אבל הרא"ה ז"ל כתב דככל ענין שרי ולא נראה לי דבריו: **גלר' אליעזר בן יעקב דראנוסים דמו.** כלומר דילמא כולהו קצירא להו ור' אליעזר בן יעקב סבר דלא קנסינן אבל בהדירו דלא שייך הפסק שור שנגח את הפרה [ב"ק נ"א:] כ"ס בצירה ואין בצירה או דילמא מודר הנאה מחזירו ופליגי רבנן. וסתם מודר מחזירו קמני אלא אם לא מודר משמע בין מפי עצמו בין מפי אחרים: **אי אחרים שגלמא** היה אמאי כופין הא מינס אנים. ואם תאמר ולימא לי לא לעולם בהדירו אלא קצירא לן שיהא צדין לכוף אדם למכור את שלו מפני שאסר נכסיו ואין [של חזירו] ואיכא למיחש שמא יכשל. ויש לתמוה על הרב רבינו משה ה"ה [אין זה דרך הגמ' שלנו וכבר השיג עליו הראב"ד ז"ל. ומיהו אם היה יגיל להדיר הנאה על חלקו כופין את ההיגל למכור חלקו ומפרש בירושלמי דתניינא ועברו עלן מכאן ואילך או מכור חלקן או שרי נדרכ. ולא איפשטא] הריני עליך חרם ואת עלי שניהם מותרים בדבר של עולי צבל ואסורים בזה הכנסת אלמלא אפילו בהדירו פליגי מירך הרב ר' יונה ז"ל דתם: **הם אסורים דאי שרית מודר לא כיית נודר ומשום הכי לא פליגי רבנן:** מחלוקת

מסקנות

מלהעמיד ריחים וסנור. לקבוע ריחים ולגדל
מתרגילים בצומת חצר: הכי גרסינו היה אחד מהם מודר הנאה על
החצירו כופין את הוודר. שהדיר את חצירו למכור את חלקו. אחתן
לרבען דאמרי אסורים ליכנס לחצר: היה אחד מן השוק מודר מן

הוא דפליגי. היכא דנדרו שמיס
זוה מזה דזה אמר לחבירו קונס שאני
נהנה לך זה אומר קונס שאני נהנה
לך דעכשיו נדרו זה מזה ממש והתם
הוא דקא אסרי רבנן ליכנס לחצר
דחיהו עצמו קאסר עליה אבל הדירו
זה את זה דכל אחד הדיר את חבירו
ואמר קונס שאתה נהנה לי קונס נכסי
ועליך דמרייהו נהנה לי דכל אחד
אסר ליה חצריה שלא מדעתיה התם
מודו ליה רבנן לר' אליעזר דזה נכנס
לחוך שלו זה נכנס לחוך שלו: או
דילמא אפילו בהדירו [זה את זה]
נמי פליגי. דלא שנה אנוסין ולי"ש
רוצין: ה"נ מספגרא. דנדרו מיירי
ובנדרו הוא דפליגי דקתני כופין את
הנדר: א' אמרם צלמא דנדרו.
שנדר שלא יהנה מחבירו להכי כופין
לחיהו הוא דאסר אנפשיה: אלא אי
אמרם דהדירו חבירו אמאי כופין
אוסו. הא חיהו לא פשע דמינס
אניס אלא דחייב בנדרו פליגי: ו' כשיש
צוה כדי חלוקה. ארבע אמות לזה
וארבע אמות לזה וטעמא דמאן
דאסר הואיל ואפשר בחלוקה: אבל
איין צוה כדי חלוקה דכרי הכי
מוסר. דמאי אפשר ליה למיעבד:

7373

דאדריה אמאי כופין אותו

צו ויבא לעשות כן. וכ"ת בשלמא לרבנן דאסרי ליה אפילו דדריסת מותר ואין צידו למחות אבל לרבי אליעזר בן יעקב מאי איכפת ליה? עליה דהא כי האי גוונא שותפין יכולין לעכב איכא למימר דכיון סיפא צנדרו זה מזה אוקיינא לה צנמרא וכיון שצבירו לא גרס לו אלא מקפידין צו הילכך לעכו"ב כסיפא ליה מילתא ומתוך שצבירו מעמם **מאחד מהם הנאה ריה** זה לא יכנס **לחצר**. הך צבא לא תנא לה משום הכי צבא למימר אללא לאשמועינן צבותא דר' אליעזר בן יעקב תנא ליההי דאפילו לרבנות דרבנן תנא ליה. מיהו כתב הרשב"א ז"ל דדוקא כד לפני שהחזר קנוי לכל אחד מהם ולכל מי שצריך להם אבל ליכנס צבוח את החצר לדריסת רגליהם ולכל מי שצריך להם לא הקנו אותו לכל **ג** **מי אחמין צנדרו** הוא דפליגי רבנן אבל כהדירו מודו ליה רבנן להו דיש צריה ומדינא אפילו צנדרו שרי אללא דרבנן סברי קנסיה קנסא שרי מדינא דיש צריה ואחיה הא דלא צבינא דלוקי פלוגמיההי צנדרו מן פליגי רבנן וסבאריה דרבינא תתס: **י"ג** היה אחד קרמ אפילו צנדרו פליגי: **מי נדור מחציתו**. כלומר דנודר מן מנה מחד קרמ דנדר הוא היינו דכופין. לפי שהוא גרס לעצמו אללא אי אמרת דלא נדר מחצירו עסקינן וכי קמני כופין את הנודר את המדיר קאמר ים לומר על צבירו אללא לנודר עצמו ראי לכוף דמה הנאה יש לו לאסור על עצמו צביר מיימין ז"ל שכתב דלמדיר הוא שכופין שאע"פ שזה הוא דרך הירושלמי רגיל למדיר כופין אותו למכור והכי תניא בתוספתא (פ"ב ה"א) היה אי מה צבירתי וזמנין מקרי רבין דאמרינהי התם (פ"ה ה"ב) צברת כן קמיימא ועבדו עניינן אי פליגי רבנן אפי' כהדירו. ואימ' לויפשות ליה מדתנא לקמן (דף צבדרה של אותה העיר ואחיה דברי של אותה העיר הרחבה והעיר דרדף) היינו טעמא משום דאע"ג דמודר אנים כיון דנודר לא אנים ואסור ש

[illegible]

ממשמע קדושם שפאלה לא קדשה ים לומר דוואי מה שהבית הזה יתיר מן השכירות קדוש ויש תלם דוואי ביהסדק דומה זכרם יתיר דוואי מן מקדשה התשכיר ושבועמניה קדקדמ מן שיהיה מירי שסכר קבוע בעלמא אלז אל הקדשה תשכיר וזמן חל בהשכר אל שום חל דערשין מירי כשוכר ומתי מקדשה משום דספוי לחזור אליו אלז גבי חזו דלא תחזור לו ו בהסדקו לו שכוזו יתיב מן ששכיר כלל: (בבבדור וואו דרבי'ן) זמן מעטנזל דחל לחל וחסד יתיר לז' לזינור דלעטקען זמן וזל ממעבור דלות יב בריב' (בגבדורן) קטן אלז בבדור לו קדש וזנורא דמיון שאלר הרי אלה על חסר קטנין ליה עז חזינר דככל מקום האו חסמים מן הספר (א' א'): אמר בבדור דרענן לתיב גבי בריב' וזנור דלית ליה חז' קטנין (אלז) חסמים: (א' א'): שאלר שאלר דוואי רחמי' כופין: דלעטע שאלר חסר ענזו חסמים ויטל לתיב